

Løgtingsformaðurin: Tingarbeiðið gongur ikki nóg væl:

Vit eru ov skjótir at hótta hvønn annan

Hóttanir um misálit og um nýval er ikki nakað, vit eiga at ganga við í lummanum og brúka úttan í heilt serstøkum førum

ÁKI BERTHOLSEN

– Tað er ringt at fáa tingmenn at leggja gamlar vanar av. Tí gongur tingarbeiðið ikki nóg væl.

Hetta er niðurstøðan, Jógván I. Olsen, tingformaður, er komin til eftir eitt hálvt ár við nýggjari stýrisskipan.

Vit hava spurt hann, hvussu lögtingsformaðurin heldur, at hetta fyrsta hálva árið við nýggjari stýrisskipan hevur royst.

Hann sigur, at øll byrjan er trupul, og tað hevur hendan sannliga eisini verið.

Men hann heldur, at hetta er mest ein spurningur um tíð, tí tá ið tingmenn eru blivnir meira vanur við nýggju stýrisskipanina, fer tað at ganga betri.

– Eg haldi, at tað, sum ger seg galdandi, er, at tað hevur verið trupult hjá tingmonnum at sleppa gomlu vanunum frá tingarbeiðinum, áðrenn henda stýrisskipanin kom í gildi og at venja seg við tað nýggja stýrisslagið.

– Av tí sama handfara við

ikki nýggju stýrisskipanina eftir ætlan.

M.a. heldur hann, at nýggja stýrisskipanin leggur upp til, at lögtingsmál verða viðgjørd á breiðari grundarlagi í tinginum, enn tey hava verið.

– Fyrr vórðu uppskot frá andstøðuni kollðømd frammanundan og uppskot frá samgonguni vórðu tryggjað meiriluti.

– Hena nýggja stýrisskipanin leggur upp til eitt breiðari samstarv í tinginum, enn veruleikin er í dag.

– Men eg haldi, at hetta hevur knípt. Enn er ov nógvur politiskur taktikkur, heldur enn saklig viðgerð í tinginum, tí enn skeita tingmenn ov nógv eftir, hvør flokkur leggur eitt uppskot fram, ella um talan er um uppskot frá andstøðu, ella samgongu. Tað gamla situr ov fast enn, heldur lögtingsformaðurin.

Hann nevnr uppskotið um anti-trust sum eitt dømi um hetta sama.

– Tingmenn úr andstøðun hava fært fram, at hetta er

eitt samgongumál og at samgongan kann steikja í sínum egna feitti.

Hetta er ein fullkomiliga skeiv uppfatan. Málið skal viðgerðast sakliga og fyri tað, sum tað ber í sær, og ikki eftir, hvør hevur lagt tað fram, sigur lögtingsformaðurin.

Hann nevnr eisini, at onkrar atkvøðugreiðslur hava verið heldur lagnar og áttu ikki at verið farnar fram. T.d. atkvøðugreiðslan um uppskotið frá Maritu Petersen um stjórnmalanevndina.

Tá varð eitt uppskot samtykt, sum í veruleikanum ikki hevur meiriluta í tinginum. Tað eigur ikki at henda og hevði heldur ikki hent í danska fólkatinginum.

Lopnir framav

Eitt, sum hevur sermerkt hesa síðstu tíðina eru tær nógvu hóttanirnar, bæði um misálit á lögmann og landsstýrismenn, men eisini hinvegin, at lögmaður meiri enn einuferð hevur hót við nývali?

– Ja, tað hevur forstýra tingarbeiðið í ein ávisan

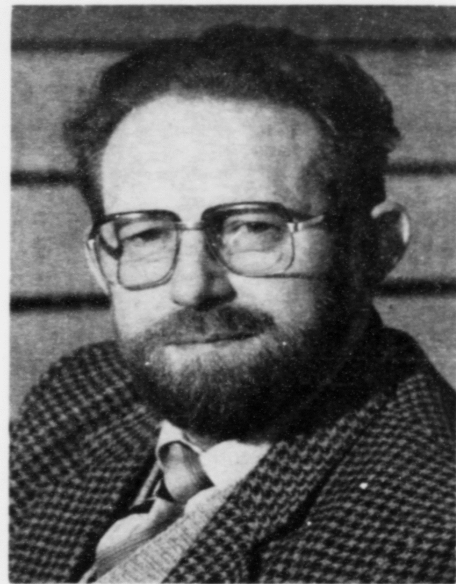
mun. Tí samstundis, sum tað er ringt at leggja gamlar vanar av í ávisum førum, eru vit lopnir framav í øðrum førum, m.a. í sambandi við møguleikarnar at útskriva nýval og at leggja fram uppskot um misálit.

– Hetta, at hótta við valið, og seta misálit fram, má avgjørt verða tann allarseinasti møguleikin, tá ið allir aðrir møguleikar eru troystir.

– Men hann hevur mangan verið tann fyrsti, sum politikarar hava tikið til – Hóttanir er ikki nakað, politikarar eiga at ganga við í lummanum. Bara heilt serligar støður kunnu rættvisgera, at slíkar hóttanir verða settar fram, heldur lögtingsformaðurin.

Hann heldur ikki, at tey mál, sum higartil hava verið orsökini til slíkar hóttanir, hava verið nóg grundleggjandi til, at tað hevur verið rætt at brúka henda møguleikan.

– Eg haldi, at tað hevði borið til at mykti tær støðurnar, sum eru endaðar í slíkum hóttanum, eitt sindur meiri fyri at sloppið undan



slíkum.

Hann vil tó ikki kalla hetta tað maktmisbrúkt, at hót er við misáliti og nývali fleiri ferðir.

– Hetta er eitt nýtt slag av parlamentarismu hjá okkum, sum vit ikki hava venjing í, og vit gera øll mistøk. Vit læra av mistøkum og eg vænti, at tað fer at glíða betri, tá í longri er frálíðið.

Nú hava nógvar ósemjur verið í samgonguni. Høvdur hon møguleika at halda til val verður aftur á heysti í 1998?

Í summum førum hava vit verið ov trek at slept tí gamla. Í øðrum førum eru vit lopnir framav í tí nýggja, sigur, lögtingsformaðurin

– Tað veldst um samgonguna sjálva, og serliga veldst tað um lögmann. sigur Jógván I. Olsen, men hann vil ikki úgreina svarið meiri.

Men hann sigur, at nú er stutt til val og hann roknar við, at samgongan fer at halda.

Hósdagin verður framtíðin hjá 150 húskum avgjørd

ÁKI BERTHOLSEN

Hósmorgunin klokkan 9 fer eitt tað allarstørsta arbeiðsplássið í Føroyum undir hamaran. Tí tá verða meginparturin av ognunum hjá Skipasmiðjuni Føroyum seldar á tvingisssølu.

Tá verður samstundis lagnan hjá teimum 150 arbeiðsmonnum, og húskum teirra, avgjørd.

Hetta er greitt eftir at Realkredit Danmark fyrr í vikuni havnaði tilboðnum frá fyrrverandi eigarunum um, hvussu skipasmiðjan kundi verðið bjargað, úttan at fara á tvang.

Eigararnir høvdu gjørt eitt samtak av føroyskum vinnulívsmonnum, sum góvu realkreditinum eitt

boð uppá, hvussu trupuleikarnir hjá skipasmiðjuni kunnu loysast, men danska figgingarfelagið tók ikki av.

Árni Joensen, stjóri á skipasmiðjuni sigur, at nú má tað bara ganga sína gongd, tí teir fara ikki at gera eina roynd afturat.

Ræðuliga tungt

Mortan Justesen, sum er stálmeistari á skipasmiðjuni sigur, at tað var ræðuliga tungt, at ikki skuldi eydnast at bjarga skipasmiðjuni.

– Tað, sum beindi fyrri skipasmiðjuni var, at hon misti eina tvisiffraða milliónaupphædd av tí, at russisk reidari bráðliga ikki kláraðu at betala fyrri umvælingar, sum vórðu gjørdar á Skála. – Harafurt var tað held-

ur slak við arbeiðið rundanum árskriftið 1995-1996.

Hann sigur, at skipasmiðjan hevur klárað at svarað hvørjum sitti.

– Men russara-missurin gjørdi, at vit hava havt ráð at endurnýggja okkum. Og kanst tú ikki endurnýggja teg í hesi vinnuni, kanst tú akkurát tað sama gevast beinanvegin.

Tí hevur tað verið neyðugt at sleppa av eitt sindur av skuldini.

Mortan Justesen sigur hann vónar, at tað fer at eydnast samtakinum av vinnulívsmonnum, sum ætlaði at bjarga skipasmiðjuni. Hann heldur, at tað hevði verið nóg fyrri at mist hana nú, tá ið hon fyrri so vítt kláraði seg í teimum ring-



Tað er seratungt hjá eigarunum, og okkum, sum arbeiða, at missa skipasmiðjuna, nú glottir loksins eru fyrri framman, sigur Mortan Justesen

astu kreppuárunum, tí nú eru loksins glottir fyrri stavn.

Hann hugsar ikki bara um oljvinnuna. Men hann hugsar um, at fiskiflotin er so gamal nú, at ein umfatandi endurnýgging er fyrri

framman. Og harafurt skal allur flotin hjá strandferðsluni skiftast út tey næstu árin. So møguleikarnir fyrri skipasmiðju eru góðir.

Hann vísir eisini samfelagsliga hevur tað alstóran týdning at varðveita skipa-

smiðjuna. Hon betalar einar 20 milliónir í lønum um árið, so tað er eitt ógilt bakkast, dettur hon niður fyrri, sigur stálmeistarin.